

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society
July 2023 | BG

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

?????? ???? ??

комуникацията

????????? ? ?????? ?? ??????????????
?????????

Обединени в името на европейските ценности

Уважаеми читатели,

Съществуващата от 2022 г. насам комуникационна стратегия на ЕИСК понастоящем навлиза в етап на изпълнение.

В момента протичат множество процеси — от придобиването на възможности за изразяване на позициите ни до постигането на разбиране и отговаряне на заинтересованите страни и на нашите партньори по подходящ за тях начин.

Във времена на многостранна криза, когато равнищата на предсказуемост в социалната и икономическата сфера са ниски, комуникацията на нашето усещане за цел и мисия трябва да се осъществява по-ясно и с повече емпатия, а ако е необходимо — и с емоционална интелигентност.

За да консолидираме демократичните ценности и да направим Европа по-силна и по-устойчива на авторитарни заплахи, трябва да поемем нова роля при подготовката на изборите за Европейски парламент през 2024 г.

Освен това във връзка с 65-ата годишнина на ЕИСК ще затвърдим нашето наследство и ще подобрим настоящото и бъдещото законодателство на ЕС в полза на социалните партньори на Съюза, гражданското общество и гражданите.

Преди летните тенденции да станат ясни, насладете се на отпуската си и бъдете подготвени за бъдещето!

Аурел Лауренциу Плошчану,
заместник-председател на ЕИСК, отговарящ за

????????????? ?? ? ??????????????

18 юли 2023 г., Брюксел

[Четвърта кръгла маса на младежта по въпросите на климата и устойчивостта](#)

20—21 септември 2023 г., Брюксел

Пленарна сесия на ЕИСК

10—11 октомври 2023 г., Билбао, Испания

[Конференция за редките заболявания и европейските референтни мрежи](#)

„????? ? ?????!“

В тази рубрика Пиетро Де Лото, председател на Консултативната комисия по индустриални промени, споделя вижданията на ЕИСК относно „Синия пакт“, един от най-горещите въпроси в дневния ред на ЕС, и относно причините, поради които се нуждаем от всеобхватна стратегия за водите.

[?????? ?? ????: ????????? ?????????????????????? ? ?????????? ?? ???????, ?? ??](#)
[?????? ?? ??? ????](#)

Правото на вода е човешко право. Водата е съществено важна за всички аспекти на живота. В Европа отдавна приемаме достъпа до вода за даденост.

Светът обаче е изправен пред водна криза и нашият континент не е изключение. Според последните доклади Европейският съюз не е на път да постигне целите за устойчиво развитие, свързани с водите. Около 30 % от населението на ЕС е засегнато от недостиг на вода под някаква форма. Миналото лято в Европа се наблюдаваха най-тежките суши от 500 години насам. Липсата на достъп до качествена и финансово достъпна вода и канализация — т. нар. водна бедност — е проблем, с който всекидневно се сблъскват милиони граждани на ЕС.

ЕИСК е твърдо убеден, че настоящият подход на ЕС към политиките за водите е фрагментарен и не отговаря в достатъчна степен на предизвикателствата, пред които сме изправени. Крайно време е за промяна на мащаба, подобно на случая с политиките в областта на климата преди няколко години. Поради това ЕИСК избра водите за тема на своя тазгодишен хоризонтален пакет от становища и ще призовава за [Син пакт на ЕС](#) — всеобхватна стратегия, насочена към всички предстоящи предизвикателства, свързани с водите. Водата има жизненоважно значение и поради тази причина не може да бъде разглеждана като един от стълбовете на Зеления пакт на ЕС — тя заслужава отделна политика.

Различните секции на ЕИСК работят по набор от становища по собствена инициатива, които обхващат икономически, социални, екологични и геополитически аспекти на предизвикателствата,

свързани с водите. Комитетът разглежда тяхното въздействие върху селското стопанство, промишлеността, инфраструктурата и устойчивото потребление, подчертава необходимостта от прогнозиране в ЕС по отношение на водите и необходимостта от надеждни данни и призовава за подходящо финансиране.

Комитетът счита, че е необходимо водата да бъде по-добре интегрирана във всички политики на ЕС, включително промишлената политика на ЕС. Освен това ЕС има възможност да заеме водещи позиции в тази област. За да подкрепи трансформацията на нашето общество, Европа трябва да се превърне в световен лидер в областта на технологиите за ефективно използване на водата. Те са важна част от решението за цялото общество, като допринасят за ефективно използване на водата в селското стопанство и в публичното и частното потребление, както и за европейската конкурентоспособност и бъдещата заетост.

Наша цел е Европейската комисия да приеме водата за един от своите политически приоритети за следващия мандат. На 26 октомври ЕИСК ще приеме своя призив за Син пакт на ЕС и ще предостави конкретни, значими предложения за нова европейска стратегия за водите.

ЕИСК обаче не може да постигне успех в тези свои действия сам. Комитетът работи в тясно сътрудничество с ключови заинтересовани страни и институции за амбициозна политика за водите в Европа. Комитетът ще наблюдава в каква степен се възприемат неговите предложения и ще гарантира, че през идните месеци и години ще бъдат предприети последващи действия по тази тема, която оказва пряко въздействие върху живота на всеки гражданин. Приканвам Ви да се присъедините към нас и да ни подкрепите в призива ни за Син пакт на ЕС.

Пиетро де Лото, председател на Консултативната комисия по индустриални промени

„?????? ??? ...“

„?????? ???...“

В нашата рубрика „Въпрос към...“ приканваме членовете на ЕИСК да изтъкнат значението на доклад, по който работят.

Този път разговаряхме с **Джузепе Герини**, член на ЕИСК и докладчик по становището относно „Преглед на уредбата за управление на банкови кризи и за застраховане на депозитите“. Предвижда се становището да бъде прието по време на юлската пленарна сесия.

??????? ??????: ?????????????? ????? ??
????????????? ?? ?????????????? ? ?? ??????????????
?????????? ?? ?????????????????? ?? ??????????? ?????

Въпрос от ЕИСКИнфо: Каква е позицията на Комитета относно предложението на Еврогрупата и последващите законодателни предложения относно банковия съюз? И по-специално, каква е позицията на Комитета по отношение на управлението на кризи и гарантирането на депозитите?“

Джузепе Герини: На 18 април 2023 г. Европейската комисия публикува пакета за управление на банкови кризи и за застраховане на депозитите, който има за цел да разшири обхвата на прилагане на режима за реструктуриране, така че той да обхване малките и средните банки, да запази финансовата стабилност, да защити данъкоплатците и вложителите и да подкрепи реалната икономика

и нейната конкурентоспособност.

В становището на ЕИСК по искане на испанското председателство на Съвета се подкрепя предложението на Комисията, но се подчертава, че е необходим баланс между гъвкавостта и предвидимостта, за да се вземат мерки за банковите кризи.

Както се посочва в становището, неотдашните банкови кризи показаха значението на предприемането на бързи и гъвкави действия, както и на бързото организиране на прехвърлянето

на проблемна банка към жизнеспособна банка.

ЕИСК изразява загриженост относно разширяването на обхвата на реструктурирането и свързаните с него изисквания за собствен капитал, така че да включват по-малки и местни банки, тъй като това може да окаже отрицателно въздействие върху тези субекти.

Поради тази причина по-строгата оценка на обществения интерес, която ще определи дали е приложим режим на реструктуриране, трябва да бъде балансирана по подходящ начин и да се гарантира нейното пропорционално прилагане, като същевременно се сведе до минимум несигурността относно начина за разрешаване на дадена криза.

Следва да се постигне прагматичен и гъвкав подход по отношение на регулаторния подход, използваните инструменти и скоростта на прилагане, последиците от отговора, сътрудничеството между заинтересованите лица и естеството на използваните финансови ресурси. Това ще предотврати щетите за по-малките банки, особено местните банки, и ще защити по-добър начин икономическата екосистема, в която извършват своите операции.

Европейската схема за гарантиране на депозитите е от съществено значение за завършването на банковия съюз, а използването на СГД и Единния фонд за реструктуриране са стъпки в правилната посока. Докато обаче това се реализира, неефективните практики и фрагментарността на пазарите ще продължат да съществуват.

????????? ??? ? ??????? ?????...

????????? ????

В рубриката „Неочакван гост“ говорим с видни личности от науката, журналистиката, културата и други сфери на обществения живот. Този месец наш гост е **Бошко Савкович**, сръбски писател, журналист, продуцент на игрални и документални филми. Той е и съпредседател на Съвместния консултативен комитет „ЕС-Сърбия“ — орган, работещ в рамките на секция „Външни отношения“ на ЕИСК за насърчаване на по-тесни връзки между гражданското общество в ЕС и Сърбия. Също и е член на председателството на Съюза на работодателите в Сърбия.

Г-н Савкович е работил и публикувал в много вестници в бивша Югославия и после в Сърбия. По време на войната в бивша Югославия той е военен репортер за вестник „Интервю“ и телевизия „Политика“. Отвратен от медийната цензура, той напуска сръбските медии през 1993 г. и създава своята маркетингова агенция

„Алтернативна“, която все още функционира успешно в областта на телевизионното производство, издателската дейност, графичния и уеб дизайн. През 1996 г. основава сатиричния вестник „Наша свиня“, който се превръща в символ на съпротивата срещу режима на Слободан Милошевич.

Автор е на три книги: „Фалшивите бойци правят почетна обиколка“ (1989 г.), по която е направен документален филм; „Грабването на Седмата власт“ (1994 г.) и „Тайнства, които промениха Сърбия“ (1997 г.).

Той също така работи по популяризирането на Мирославовото евангелие, което е част от богатото средновековно културно наследство на Сърбия, и продуцира филма „В началото бе Словото“. През 2008 г. основава филмовия фестивал Силафест. Носител е на множество награди от сръбски и международни филмови фестивали, включително Златен делфин за най-добър документален филм на филмовия фестивал в Кан през 2011 г. за филма „Зимни плодове“ и Сребърен делфин от Кан през 2013 г. за филма „След бомбите“.

По време на посещението си в ЕИСК през юни тази година **г-н Савкович** благодари лично на председателството на Комитета за подкрепата след задържането му по обвинение, че призовавал за насилствено отменяне на сръбската конституция. Няколко дни след призива на ЕИСК той беше освободен.

Бошко Савкович ще присъства на юлската пленарна сесия на ЕИСК, на която ще участва в дебат на тема „Бъдещата роля на гражданското общество в процеса на разширяване“ заедно с редица други гост-оратори.

[????? ??????????: ?? ?? ??? ?? ??????, ?? ??? ?????? ????? ?? ??????????, ????? ??????????? ????????](#)

ЕИСКИнфо: Разкажете ни за инцидента, който доведе до задържането Ви и лишаването Ви от свобода.

Бошко Савкович: На 4 юни 2023 г. в Белград беше организирана мащабна демонстрация след двете масови убийства, при които загинаха 18 души, половината от които деца. Някои са на мнение, че това е политическа демонстрация. Напротив, това беше мирна демонстрация, при това една от най-големите. Гражданите призоваха за оставка на министъра, отговарящ за полицията, и смяна на членовете на Регулаторния орган за електронни медии.

Носех транспарант с надпис от едната страна: „PINK STINK“ („PINK са боклуци“: PINK е най-голямата медийна група в Сърбия, подкрепяща правителството), и с надпис от другата страна: „Vultures and hyenas walk together for a safe Serbia“ („Лешоядите и хиените демонстрират заедно за безопасна Сърбия“) — препратка към мотото „Vultures and hyenas for safety“ („Лешоядите и хиените в подкрепа на безопасността“), използвано в парламента от някои членове на правителството. Някой прикрепил към транспаранта кукла, която наподобяваше обесен г-н Вучич. Не след дълго куклата беше свалена, но в социалните мрежи вече бяха споделени снимки, които бързо се разпространяваха.

Въпреки че не бях на снимките, бях обвинен в това деяние и подведен под отговорност за опит за събаряне на конституционния ред в Сърбия, като присъдата за това е 30 години лишаване от свобода. Четирима полицаи дойдоха да ме арестуват. „Защо четирима?“, попитах. „Двама за Вас и двама за куклата“, отговориха те. Не намериха обаче нито транспаранта, който оставихме в колата на приятел, нито куклата.

Вашето задържане мобилизира множество хора в Сърбия и в Брюксел. Вие сте съпредседател на Съвместния консултативен комитет „ЕС-Сърбия“ на ЕИСК и ЕИСК публикува твит с искане за незабавното Ви освобождаване, който е бил видян 27 000 пъти. Как Ви кара да се чувствате това?

Бях в затвора, нямаш представа какво се случва. Единственото, което знам, е, че съпругата ми се е обадила на заместник-председателя на ЕИСК г-н Плошчану и ЕИСК е реагирал незабавно — както и медиите, гражданското общество и НПО в моята страна. Добре познат съм сред обществеността в Сърбия и случилото се е предизвикало всеобхватна реакция с демонстрации пред Съдебната палата. В този момент обаче не знаех за всичко това. Когато ми дадоха 30 години лишаване от свобода, започнах да мисля за всички неща, които могат да ми се случат, и за годините, които ще прекарам в затвора. В такива моменти не можеш да мислиш трезво, но въпреки това се опитах да използвам своята опитност като адвокат и да разсъждавам по рационален начин.

Смятам, че поради натиска, оказан от институциите на ЕС, НПО и гражданите, хората разбраха, че не съм виновен, и повдигнаха въпроса пред сръбските власти. Това доведе до подписване на споразумение за решаване на делото с прокуратурата в замяна на условна присъда за срок от шест месеца и общо признаване на вина от моя страна.

Аз не съм Че Гевара, аз съм просто един от гражданите, които призовават за безопасна държава. Нищо друго. Аз съм писател, журналист и филмов продуцент. В настоящата ситуация обаче членовете на правителството се изказват срещу актьори, медийни дейци, журналисти и граждани, а хората излязоха да протестират, защото не искат повече да слушат тази реч на омразата в парламента.

Смятате ли, че случилото се би могло да има въздействие върху сръбското общество?

Да, би могло, но са ни нужни свободни и независими медии. В Белград има само няколко независими медии. Извън столицата, в по-малките градове хората не знаят какво се случва. Това е информационна война и война срещу фалшивите новини, разпространявани от правителството, които представят демонстрациите и исканията на гражданите по крайно изкривен начин.

Смятате ли, че случилото се ще окаже трайно въздействие върху Вас?

Бих искал то да остане в миналото, защото затворът не е място за порядъчни хора. Не искам да се страхувам, защото една минута страх се равнява на десет загубени минути от човешкия живот. Но страхът е инстинкт, присъщ на всеки един от нас. Аз не съм революционер, аз съм просто човек, който иска да има правото да изразява мнението си. Нима искам твърде много? Независимото правосъдие, свободата на словото и правото на собствено мнение са само някои от основните ценности на Европейския съюз.

Какъв вид подкрепа очаквате да получите от Комитета и от ЕС?

Достатъчно е дори само да се следи положението в Сърбия и да се наблюдават тенденциите всеки ден. Важно е също така институциите на ЕС да следят медиите и новините от Сърбия. Подкрепата на всяко равнище наистина е от полза за нас. В момента например двама журналисти са в затвора, така че изпращането на политически и дипломатически послания до нашето правителство би

помогнало. Моята визия е насочена към Европа, към европейски път за Сърбия.

Бихте ли ни разказали повече за положението на медиите в Сърбия?

Имаме няколко независими медии, но те не са достатъчни и не обхващат цялата страна. Мисля също, че имаме твърде малко проевропейски медии и затова европейската идея не е популярна в Сърбия. Гръцкият философ Архимед е казал: „Дайте ми опорна точка и достатъчно дълъг лост и ще повдигна Земята“. Аз бих казал: „Дайте ми медиите за два месеца и ще променя страната“. Свободните медии безспорно биха довели до промяна в Сърбия. В момента разполагаме с няколко групи за закрила на журналистите, но не е необходимо да защитаваме журналистите като застрашени животински видове.

А новото поколение журналисти?

Те си вършат работата с много страст и отдаденост и просто вярват, че обективната информация и безпристрастните новини са от полза за една държава и за обществото. Знаем, че отказват добре платени предложения за работа от телевизионни канали, в които всичко, което ще се изисква от тях, е да спазват нареждания. Има обаче неща, като например достойнството, които не се купуват с пари. Днешните млади хора имат достойнство. Те се опитват да изградят професионална кариера по начин, по който сутрин да могат да се поглеждат в огледалото, без да се срамуват.

Как виждате бъдещето на Сърбия?

Бъдещето на Сърбия е в ЕС. Дъщеря ми е на 23 години. Сигурен съм, че един ден тя ще живее в Европейския съюз, но не мисля, че нещата стоят по същия начин за мен. Не знам колко време ще отнеме на Сърбия да изпълни стандартите на ЕС, нито дали ЕС ще определи нови стандарти за Сърбия. Но мисля, че пред Сърбия има само един път.

Преди 20 години участниците в една конференция в Солун заявиха, че е необходимо Сърбия да бъде в ЕС, защото тя е единствената страна, която може да свърже Западните Балкани с ЕС. И това е така, защото може да се пътува с кораб, с влак, със самолет, а вече и посредством връзка през България и Румъния. Ето защо съдбата на Западните Балкани е изцяло свързана със съдбата на Сърбия. По някакъв начин никоя друга държава в региона не би могла сама да бъде част от ЕС.

?????? ?? ?????

?????? ?? ?????? ?? ?????????????? — ????
???????? „????????? ?? ?????????????“ ??
????????? ? ?????????? ?? ??????????????

Комитетът подкрепя създаването на бъдещ пазар на електроенергия, основан на публично-частно партньорство и комбинация от регулиране и либерализация.

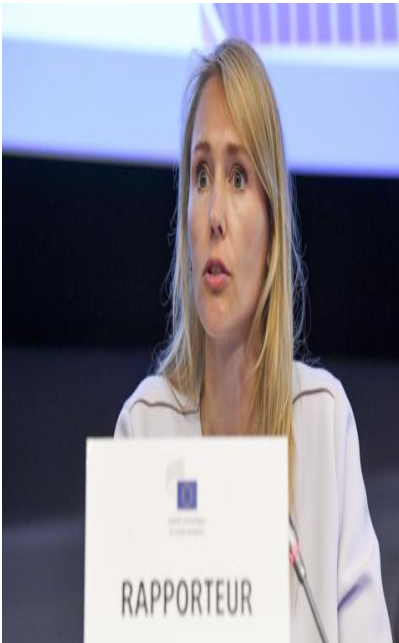
В основата на този модел е въведението от правителството „механизъм за електроенергия“, при който се закупува електроенергия от производителите и се продава на доставчиците на битовите потребители, МСП, гражданските енергийни общности и големите потребители, и когато е подходящо и възможно — на други държави.

При този механизъм ще се сключват дългосрочни договори с производителите на електроенергия въз основа на тръжни процедури. Тези договори биха били различни по вид, като споразумения за закупуване на електроенергия, договори за разлика и договори на база „разходи плюс“.

Това е ключовата реформа, която би трябвало да се извърши на настоящия пазар на електроенергия в ЕС, според становището на ЕИСК, изготвено от Ян Диркс и Кристоф Куарез, прието на пленарната сесия на 14 юни 2023 г.

„Комитетът отдавна се застъпва за реформа на пазара на електроенергия в ЕС“, заяви г-н Диркс. „Смятаме, че пътят напред е хибриден модел, основан на принципа на „Либерализиране, където е възможно, и регулиране, където е необходимо“.

„Енергетиката е ключов градивен елемент на нашата икономическа и социална система и не би трябвало да се разглежда като всяка друга стока. Енергетиката е централна част от обществените услуги“, подчерта г-н Куарез. „С нашето предложение правителството отговаря за постигането на целите за устойчивост, достъпност и сигурност на доставките.“ (mp)

????????? ????? — ?????????? ?????? ?????? ?? ??????
????????????, ?????????????? ? ??????????? ?? ????????

ЕИСК препоръчва да се създаде стандарт „Екологично тройно Т“ (от английското «tailored, targeted and transition-proof» - бел.прев) за оценка на въздействието на бъдещите интервенции върху икономическата система на ЕС.

Въз основа на препоръките на Европейската централна банка (ЕЦБ) Комитетът подчертава, че нецелевите ценови мерки само биха удължили високата инфлация в дългосрочен план. Ако не бъдат премахнати навреме, те биха могли да компрометират способността на ЕЦБ да постигне средносрочните си цели и да доведат до затягане на паричната политика за по-дълго околкото е желателно.

Съгласно становището на ЕИСК относно [„Въздействието на енергийната криза върху европейската икономика“](#), изготвено от

Алена Мاستантуоно и прието на пленарната сесия през юни, Европейският съюз трябва да премине отвъд извънредните фискални мерки и да се съсредоточи върху структурните промени, които ще му позволят по-бързо да се освободи от изкопаемите горива.

„Твърдо убедени сме, че поуките, които е необходимо да се извлекат от отрицателно въздействие на енергийната криза върху икономическите резултати на ЕС, трябва да бъде отразена в следващите стъпки на политиката“, заяви г-жа **Мастантуоно**.

За да гарантира запазването на конкурентоспособността си, ЕС се нуждае от надеждни и сигурни доставки на енергия на достъпни цени, като се опира на интегриран енергиен пазар с голям дял на чиста енергия, който е устойчив и способен да издържа на смущения и сътресения. (mp)

?? ?????? ?? ??????? ??????????, ??????????? ?? ?????????

ЕИСК предложи продуктите, които не могат да бъдат поправени, да не се предлагат на пазара в Европа и че не е достатъчно само да се изисква от производителите да информират потребителите, когато даден продукт не може да бъде поправен.

„На хартия“ новото **право на ЕС на поправка** е голяма стъпка напред, твърди ЕИСК. Но потребителят, който желае да му бъде поправен повреден смартфон или уред, вместо да купи нов, би могъл да се сблъска с редица практически пречки, които ще направят поправката твърде трудна или скъпа, ако не и невъзможна. ЕС би трябвало да отиде по-далеч и да поиска от държавите членки да забранят всяка практика продуктите умишлено да се произвеждат така, че да не подлежат на поправка.

"Не може да има право на поправка, ако предметите са проектирани така, че да не могат да бъдат поправени", заяви **Тиери Либарт**, докладчик по становището на ЕИСК.

В становището си относно предложената директива ЕИСК предлага редица практически мерки за нейното подобрене и за да се гарантира, че вариантът за поправка остава жизнеспособен и достъпен и след гаранционния период, включително и от гледна точка на предприятията. Предложенията включват:

- **предлагане на стимули за избор на поправка** – *???? ? ?????, ??? ????????? ?????????? ?? ?????????? ? ? ?????????? ?????, ?????? ????? ??????? ? ?? ? ? ??????? ??? ???? ?????;*
- **разрешаване на иновативни решения, като например триизмерен печат**, *?? ??????????? ?? ????????? ????? ?? обновяване, ????? ??????? ????? ?? ????? ????? ?? ??????????? ?? ??????????????? ?? ????? ?? ????? ????? ?????;*
- **стартиране на програми за обучение и преквалификация**, *?? ?? ? ????????? ??????????? ?????????? ?? ?????????, ?? ????? ?? ????????? ?????????, ????? ?????? ?? ??????????? ?? ?????????, ?? ????? ?? ????????? ?????????? ??????????. ? ??-?? ? ?????????? ?? ? ?????????? ?????????? ?? ????????? ?????????? ? ?????.*

Секторът на поправките създава стойностни и висококачествени работни места в Европа, които трудно могат да бъдат преместени. Той създава 404 работни места на 10 000 тона поправени материали — 50 пъти повече от обезвреждането на тези материали като отпадъци, което се превърна в преобладаващата тенденция през последните години. 65 % от потребителите изхвърлят дефектните си продукти, което означава 7,5 милиона тона отпадъци годишно.

Заблуждаващи твърдения за екологосъобразност: „не“ на претенциите въз основа на компенсиране на въглеродните емисии

Подобно на Директивата за правото на ремонт, Директива относно твърденията за екологосъобразност има за цел да даде възможност на европейците да купуват устойчиво. Потребителите са все по-склонни да правят това, но имат много малко доверие в твърденията на производителите относно екологичните показатели на техните продукти и услуги и са объркани от множеството зелени етикети на пазара.

Новата директива би трябвало да направи екологичните етикети и твърдения достоверни и надеждни, но тя има слабости. ЕИСК счита, че би трябвало да се **забранят твърденията, основани на компенсиране на въглеродните емисии**, тъй като множество органи за защита на потребителите и редица съдебни дела са установили, че твърдения като „неутрални по отношение на климата“ или „компенсирани за пластмаси“, основаващи се на балансиране на емисиите чрез инвестиции в проекти за решения в областта на климата (като засаждане на дървета) са неточни от научна гледна точка и винаги подвеждащи за потребителите.

ЕИСК също така подчертава необходимостта от последователно законодателство. "Съществува опасност това, което е „изтласкано от вратата, да се върне през прозореца“, заяви докладчикът на ЕИСК **Анджело Паляра**. "Директивата относно твърденията за екологосъобразност би трябвало да бъде модел за минимално равнище на защита срещу заблуждаващи твърдения за екологосъобразност. Нейните изисквания би трябвало да бъдат отразени в секторното законодателство, така че да не съществува начин за отказ от участие, за откриване на начини за избягване или за отслабване на защитата на потребителите."

[Прочетете Становището на ЕИСК относно правото на ремонт](#)

[Прочетете Становището на ЕИСК относно Директивата относно твърденията за екологосъобразност](#)

???? ?????????? ?????????????? ?? ?????????????? ?????? ??
????????????????????? ???????????.

Съветът ще помогне за справяне с многобройните кризи, които понастоящем засягат продоволствените системи, и ще действа изпреварващо спрямо бъдещите предизвикателства, които ще възникнат с присъединяването на Украйна към ЕС.

Продоволствената система на Европейския съюз понастоящем е изправена пред множество кризи, тъй като се справя с екологичните, климатичните, здравните и социалните предизвикателства. Перспективата за бъдещо присъединяване на Украйна също повдига въпроси и се очаква да изисква реформа на ОСП. За да се справи по най-добрия начин с тези промени и с оглед на бъдещата рамка за устойчиви продоволствени системи, ЕИСК предлага създаването на Европейски съвет за продоволствена

политика (EFPC).

Този съвет може да спомогне за ускоряване на сближаването на политиките на ЕС, националните и местните политики. Най-важното е, че той може да спомогне за подобряване на политиката на ЕС в областта на храните. Докладчикът по становището **Пироска Калай** заяви: „Силно вярваме, че приобщаването и диалогът между различните заинтересовани страни и органи от продоволствената система ще повишат качеството и легитимността на изготвянето на продоволствена политика и че Европейският съвет за продоволствена политика е инструмент за постигане на по-интегриран, основан на участието и демократичен подход към управлението на храните“.

ЕИСК е готов да бъде домакин на Европейския съвет за продоволствена политика и би искал той да бъде създаден по модела на Европейската платформа на заинтересованите страни в областта на кръговата икономика, която той притежава съвместно с Комисията

Европейският съвет за продоволствена политика ще насърчава устойчивото и балансирано развитие както на селските, така и на градските райони. В него ще участват представители на академичните среди, учени, представители на веригата за доставки на храни, организации на гражданското общество, преподаватели, представители на младежта и създатели на политики на ЕС. С течение на времето в него ще се включат и представители на местните, регионалните и националните органи, като се гарантира равно участие на представителите на държавите членки на равнището на ЕС. (ks)

???????, ?????????????? ?????????? ??????
????????? ??

Младите хора следва да получават същото заплащане и социалноосигурителни обезщетения като другите работници, в т.ч. същата минимална работна заплата, което все още не е факт във всички държави членки.

Според Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК) ЕС и държавите членки трябва да сложат край на практиките, които дискриминират младите хора, като по-ниски минимални работни заплати и неплатени стажове. Младите хора трябва също да участват по-пряко в разработването на политики, по-специално в тези, които ги засягат.

Тези искания, формулирани от ЕИСК в две становища, приети на пленарната сесия на 15 юни, съвпадат с приемането от Европейския парламент на доклад относно качествените стажове, в който Комисията се призовава да предложи директива, която би направила незаконно наемането без заплащане на стажанти и обучаващи се за дълги периоди.

„Прекалено много са младите хора, които, получавайки по-ниски минимални работни заплати или осъществявайки неплатени стажове, придобиват негативен опит на пазара на труда. Не можем да си затваряме очите за тази реалност в държавите членки днес“, заяви **Майкъл Маклоклин**, докладчик по становището относно [„Равно третиране на младите хора на пазара на труда“](#).

„Младите хора имат право да бъдат изслушвани и да действат“, заяви **Николета Мерло**, докладчик по становището *„Сътрудничество по въпросите на младежта“* по искане на предстоящото испанско председателство на Съвета на ЕС, чиято цел е да даде нов тласък на програмата на ЕС за младежта.

„Участието им трябва да се насърчава през целия процес на изготвяне, прилагане и мониторинг на публичните политики, които трябва да акцентират върху значението на ролята на младежките организации и да отчитат новите неформални начини, в рамките на които младите хора се събират, сътрудничат и провеждат диалог“, заяви **г-жа Мерло**.

ЕИСК поиска за младите хора същите условия на труд и обезщетения за заетост, социална сигурност и социално подпомагане като за другите работници. Съгласно принципа на равно заплащане за равен труд те следва да имат право на същата минимална работна заплата като другите работници. Понастоящем това не е факт в някои държави, които са установили отделни, по-ниски минимални заплати за младежите, въпреки факта, че 1 от 4 млади работници получава минимална заплата, в сравнение с 1 от 10 други работници

Новият председател на ЕИСК **Оливер Рьопке** постави силен акцент върху засилването на диалога с младите хора и включването им в изготвянето на политики.

В дискусия с младежки организации, проведена по време на пленарната сесия, **г-н Рьопке** заяви: „Ние се ангажираме с по-приобщаващ модел, който поставя младите хора в центъра на процеса на участие. Аз си поставих като политически приоритет отварянето на вратите на ЕИСК за младите хора и не възнамерявам да спирам до границите на ЕС. Искам да стигна и до младежките организации от страните кандидатки.“

В дискусията участваха представители на Европейския младежки форум, Generation Climate Europe и ReDI Училище за цифрова интеграция. (II)

???? ?????????? ?????????? ?? ?????????? ?? ??????????
?? ?????????? ?????????? ?????? ???? ?????????????????
????????? ?????????? ?????????? ?? ??

ЕИСК поиска от испанското председателство на Съвета на ЕС да придвижи напред предложението за превръщане на протокола за социален напредък в задължителен правен инструмент, който да спомогне за укрепването и запазването на социалните права в Европа

Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) изрази съгласието си с неотдавнашните предложения за промяна на Договорите на ЕС, така че да се включи протоколът за социален напредък, инструмент, който да гарантира, че основните социални права имат приоритет пред икономическите свободи в случай на конфликт и в политиките на ЕС. Това би гарантирало правна сигурност и равно третиране на работниците във всички държави членки.

В [проучвателно становище](#), изготвено по искане на испанското председателство на Съвета на ЕС, ЕИСК заяви, че протоколът за социален напредък би гарантирал социалния напредък чрез насърчаване и защита на най-високите стандарти по отношение на социалните права във всички политики на ЕС и предотвратяване на отстъпление от тях.

Становището беше прието на пленарната сесия на 15 юни със 132 гласа „за“, 102 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се“. То обаче не беше подкрепено от група „Работодатели“ на ЕИСК, която внесе контрастановище срещу включването на протокола за социален напредък в първичното право на ЕС. Контрастановището беше отхвърлено, но получи над една четвърт от подадените гласове и поради това беше включено като приложение към основното становище.

Докладчикът по становището **Мария дел Кармен Барера Чаморо** заяви: „Протоколът за социален напредък следва да предвижда принципа за неотстъпление от социалните стандарти. Той би предотвратил приемането на политики, които са в противоречие с интересите на хората, какъвто беше случаят с политиките на строги ограничения.“

„Сега повече от всякога трябва проявяваме бдителност, за да защитаваме социалните и гражданските права и да следим те да се прилагат по еднообразен начин в целия ЕС. Те следва да се считат за по-важни от свободния пазар, особено в случай на спорове“, заяви съдокладчикът **Диего Дуто**.

Според ЕИСК испанското председателство ЕС е отлична възможност да се даде тласък на това предложение. Комитетът насърчи испанското председателство да свика заседание на Съвета на министрите по социалните въпроси, който да постигне съгласие по съвместно предложение и да планира специална среща на високо равнище на ЕС, на която то да бъде прието.

осведомеността, обучението и разпространението на информация в училищата, сред гражданското общество и младежките организации са от съществено значение за борбата срещу стигматизирането и дискриминацията.

„Въпреки намаляването на броя на диагностицираните случаи на ХИВ, трябва да останем бдителни. За да се контролира разпространението на инфекциите, от съществено значение са ранната диагностика, ранното започване на лечението и непрекъснатостта на грижите“, заяви съдокладчикът по становището **Николета Мерло**.

ХИВ продължава да бъде основен проблем за общественото здраве в целия свят, който все още засяга над 36 милиона души, от които 2,3 милиона живеят в европейския регион на СЗО. Особено засегнати са източните региони на европейския континент, като Украйна е страната с втората по големина епидемия от СПИН в региона на Източна Европа и Централна Азия.

ХИВ засяга предимно маргинализирани групи като употребяващи наркотици, мъже, които имат сексуални контакти с мъже, транссексуални лица, мигранти и затворници. Стигматизирането и страхът възпират хората да търсят услуги, което води до забавяне на тестването и диагностицирането, което в над 50 % се прави в напреднал стадий. Това увеличава риска от предаване на вируса и предотвратимите смъртни случаи, особено в области, в които липсва подходящо лечение на СПИН.

От решаващо значение за борбата с епидемията са цялостните стратегии за интегриране на грижите и превенцията, заедно с иновативни методи за тестване като бързо тестване и самотестване. (II)

???? ?????????? ???? ?????????????? ??????????? ??
????????? ?? ?????????? ?? ??

ЕИСК представи своите политически препоръки за собствени ресурси от ново поколение за бюджета на ЕС. В ново становище Комитетът настоятелно призовава Комисията да доразвие рамката за подоходно данъчно облагане (BEFIT) и предлага да се обмисли въвеждането на данък в целия ЕС върху цифровите сделки и допълнителен налог, насочен към дружествата, които внасят продукти от производители от трети държави, които не гарантират подходяща защита на

работниците.

Източниците на приходи за бюджета на ЕС трябва да бъдат преосмислени в периода след пандемията и в контекста на натиска върху бюджетите на държавите членки, продължаващото международно напрежение и настоящата среда на по-високи лихвени проценти. „Застъпваме се за силен бюджет на ЕС, който да предостави на ЕС необходимите финансови средства за постигане на неговите политически амбиции и за преминаване към в пълна степен истински собствени ресурси, които биха ни помогнали да се отдалечим от акцента върху нетните салда, който е в ущърб на

европейската интеграция“, коментира по време на приемането на становището на пленарна сесия докладчикът **Филип фон Брокдорф**. В допълнение към трите други предложения за нови източници на приходи, които бяха представени през 2021 г., но все още не са приети от Съвета, на 20 юни 2023 г. беше публикувано Предложение на Комисията за коригиран набор от собствени ресурси въз основа на корпоративното данъчно облагане.

Като предпоставка за предлагане на собствен ресурс, основан на корпоративното данъчно облагане, ЕИСК настоятелно призовава Комисията да разработи предложенията относно „Бизнесът в Европа: рамка за подоходно данъчно облагане (BEFIT)“ във възможно най-кратък срок. Комитетът счита за разумно да се проучи и възможността за включване на финансовите услуги в BEFIT или за разработване на глобален данък върху финансовите сделки, както беше предложено от Европейския парламент. Освен това ЕИСК отправя искане към Комисията да обмисли възможността за въвеждане на допълнителен налог, насочен към предприятията от ЕС, внасящи продукти от производители от трети държави, които не гарантират подходяща защита на работниците. (tk)

[????????? ??????? ? ????????????? ????? ?? ???](#)
[????? ?????????????????](#)

Силната мрежа на гражданското общество е едно от ключовите средства за борба с дезинформацията по места, заедно с политическото съзнание, солидната законодателна рамка и независимите медии.

На 12 юни ЕИСК проведе първата от [поредица прояви, посветена на борбата с дезинформацията](#), поставяйки началото на кампания за повишаване на осведомеността преди изборите за Европейски парламент през 2024 г. Събитието се проведе в София, след като беше установено, че [55 % от българите смятат, че често са изложени на дезинформация](#) и фалшиви новини.

От дискусиите пролича, че организациите на гражданското общество, правителството и независимите медии трябва да си сътрудничат, за да се създаде защитна стена срещу манипулирането на информация, което се използва все повече като оръжие за външна намеса.

Нарастването на дезинформацията е особено тревожна тенденция с оглед на предстоящите избори за Европейски парламент. **Оливер Рьопке**, председател на Европейския икономически и социален комитет, подчерта: „Дезинформацията, която сега се допълва и от военна пропаганда, се използва за изопачаване на действителността и всяване на разногласия, което прави невъзможно провеждането на обективен дебат. Следващата година ще се състои най-голямото демократично събитие в Европа. Европейските граждани имат право да направят своя избор въз основа на фактическа информация и мисля, че всички ние трябва да допринесем за кампания, в която няма място за дезинформация и външна намеса.“

Кирил Вълчев, генерален директор на Българската телеграфна агенция (БТА), заяви, че най-доброто средство за борба с дезинформацията е информацията, а не цензурата. „Трябва да позволим свободното движение на информация и да я направим достъпна за обществеността“.

Алис Щолмайер, основател и изпълнителен директор на „Defend Democracy“ заяви: „Гражданските общества не могат сами да се противопоставят на дезинформацията. Те могат да организират и предприемат съвместни действия, които да накарат големите технологични компании, които притежават платформи на социалните медии, да поемат по-голяма отговорност.“

Дискусията показва също решаващата роля на независимите медии в разобличаването на дезинформацията. Независимият руски журналист **Тихон Дзядко**, главен редактор на телевизионния канал „Дождь“, заяви, че независимите медии работят усилено за предоставяне на доказателства и основана на факти информация на руските граждани в борбата срещу руската пропаганда. „Руското правителство не иска хората да знаят истината“. (at)

The EESC's activities during the Spanish Presidency

July - December 2023

[???? ??????????: ?????????? ?? ???? ?? ????? ??
?????????? ?????????????????? \(??—???????? 2023
?.\)](#)

Европейският икономически и социален комитет е призван да играе важна роля в рамките на новото испанско председателство на Съвета на Европейския съюз, благодарение на многобройните искания за консултации, което председателството отправи към Комитета.

Испанското председателство на Съвета на Европейския съюз се провежда в решаващ момент за Европа. Време е ЕС да засили своята издръжливост.

Многобройните кризи, пред които е изправена Европа през последните години, подчертаха уязвимостите ни и разкриха, че Европейският съюз трябва да развие своя собствена стратегическа автономност. Ето защо отворената стратегическа автономност, ключов елемент, който ще добави издръжливостта към европейските цели за по-екологосъобразна, по-цифровизирана и социална Европа, е в центъра на приоритетите на испанското председателство.

През юни 2024 г. гражданите на ЕС ще участват в най-голямото демократично упражнение на континента: изборите за Европейски парламент. С оглед на това е от съществено значение да се дадат необходимите гаранции за защита на нашата демокрация, по-специално срещу външна намеса, за да се предотврати възможността изборите да бъдат плодородна почва за дезинформация, пропаганда и кибератаки.

Европейският икономически и социален комитет е решен да си сътрудничи тясно с испанското председателство и да изразява мнението на европейските организации на гражданското общество по време на цялото председателство. По искане на испанското

председателство ЕИСК ще изготви не по-малко от 22 проучвателни становища по редица теми, включително екологичния и цифровия преход, социалното измерение на ЕС и бъдещето на Европа. Тези подробни и амбициозни становища, както и редица тематични прояви и конференции, включително енергийната бедност, редките заболявания и социалната икономика, ще позволят на ЕИСК да допринесе за дебатите на испанското председателство.

Комитетът изразява задоволството си от перспективата да работи с него за постигане на по-устойчива, приобщаваща и сигурна Европа — Европа, която е в услуга на своите граждани и може да отговори ефективно на предстоящите предизвикателства.

Брошурата е налична на английски, френски, немски и испански език на уебсайта на ЕИСК. (af)

Контрастановището на група „Работодатели“ на ЕИСК, което получи 101 гласа „за“, 133 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се“, е приложено към становището на ЕИСК.

- <https://europa.eu/!jdMJ7Q>
- [https://europa.eu/!jdMJ7Q](#)

Протокол за социален напредък

от група „Работници“ на ЕИСК

Протокол за социален напредък, залегнал в основното право на ЕС, би отговорил на исканията на работниците за стабилна социална закрила от Европа.

Достойните заплати и подходящите условия на труд са основно право на всеки. Гарантирането на това основно право е от съществено значение за напредъка на обществото. То е крайъгълният камък на една стабилна социална пазарна икономика, която се стреми към напредък по отношение на икономическите ползи и повишаването на конкурентоспособността, като установява социални политики за осигуряване на социален напредък и демократични ценности. Двете не могат да бъдат разделени: това беше едно от основните опасения, изразени от работниците и гражданите по време на Конференцията за бъдещето на Европа.

Когато им се говори за единния пазар, хората питат как той ще подобри ежедневието им. Те искат стабилна социална закрила, минимален доход, засилен социален диалог и колективно договаряне, равни възможности на пазара на труда, включително прекратяване на социалния дъмпинг, справедливи данъчни политики, достъпно жилищно настаняване и равенство между половете.

Протоколът за социален напредък би дал конкретен отговор на тези практически проблеми, като насърчава и защитава най-високите стандарти на социалните права и предотвратява всяко отстъпление или заобикаляне.

В момент, когато правата на човека, принципите на правовата държава и демокрацията все повече се оспорват, ЕС трябва да потвърди отново ангажимента си към тези основни ценности, като постави социалната Европа в центъра на своите амбиции. Хората се нуждаят от гаранция, че социалните им права няма да бъдат пренебрегнати в полза на икономическата и пазарната

динамика, както стана, когато бяха предприети мерките за строги икономии в отговор на финансовата криза от 2008 г.

- ?? ? „???? ?????? ????????? ?? ????????? ?? ????????? ?? ????????? ????????? ?????? ??? ????????????????? ?????? ????????? ????????? ?? ??“ (??-????)

???????????????? ?????????? ? ??????: ??????? ????? ??
???????????????? ?? ??????????????? ?? ??

Мигел Анхел Кабра де Луна, член на група „Организации на гражданското общество“ на ЕИСК

В ново становище на ЕИСК се представят редица политически предложения за това как най-добре да се отговори на нарастващото предизвикателство: огромното увеличение на броя на възрастните хора в Европа.

Според [последните данни](#) и [прогнози](#) броят на над 65-те годишните в Европа се очаква да нарасне с 44,7 % между 2019 г. и 2050 г. Пандемията от COVID-19 подчерта стратегическото предизвикателство, каквото застаряването на населението представлява за ЕС, и необходимостта от реформиране и подобряване на дългосрочните грижи за възрастните хора. Именно

сега, когато Световната здравна организация обяви края на извънредната ситуация, свързана с COVID-19, и ЕС преговаря за нова стратегия за застаряването на населението, е идеалното време да се обмисли въздействието на пандемията върху по-възрастното население.

В своето становище [„Към нов модел на грижи и подкрепа за възрастните хора: поуки от пандемията, породена от COVID-19“](#), за което бях докладчик, ЕИСК подчерта още през януари 2022 г. спешната необходимост от промяна на парадигмата и промяна в начина, по който инвестираме в грижите за възрастните хора, и отправи няколко препоръки. Сега тези въпроси се разглеждат в [ново становище](#), което ще бъде поставено на гласуване на пленарната сесия на ЕИСК през юли.

В становището се подчертава необходимостта от приемане на нова европейска стратегия за възрастните хора, насочена към защита на техните права и гарантиране на пълноценното им участие в обществото и икономиката. Предлага се също така да се създаде европейска агенция за възрастните хора, да се обяви европейска година на възрастните хора, да се приеме конвенция на ООН за правата на възрастните хора и да се актуализират или създадат закони за подкрепа на възрастните хора и защита на тяхната автономност. Освен това подчертаваме необходимостта от по-силно финансиране и всеобщ достъп до грижи, от развитие и обучение в областта на иновативните технологии, които да правят така, че самостоятелността и грижите да работят, както и от мерки за осигуряване на подходящо обучение за лицата, полагащи грижи.

Важно е възрастните хора да бъдат взети предвид в европейските политики и да се осигурят достъпни и качествени дългосрочни грижи за тях и техните семейства, за да се гарантира тяхната

самостоятелност, благосъстояние и достойнство. Важно е също така подходът към възрастните и по-възрастните хора да не се разглежда като тежест или разход за обществото, а по-скоро като част от социалните и икономическите ползи, които ще бъдат постигнати чрез осигуряване на по-активно приобщаване на възрастните хора.

ЕИСК ще продължи да допринася със своите идеи и предложения в това отношение. Неговите членове смятат, че темата би трябвало да бъде приоритет, с оглед на изборите за [Европейски парламент през 2024 г.](#) Доверието в европейския социален модел е изложено на риск, особено в Европа, която застарява по-бързо от всеки друг регион на планетата.

????????

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

? ?????????????? ?? ?????????? ????? ???????????

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanias (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Aude François (af)
Thomas Kersten (tk)

????????????

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

?????

????????? ??????????? ? ??????? ???????
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
???. (+32 2) 546 94 76
????????? ??????: eescinfo@eesc.europa.eu

